

Juryrapport

Dr. Saal van Zwanenberg Scriptieprijs 2016

Dames en Heren,

Het is dit jaar voor het eerst dat de Dr. Saal van Zwanenberg Scriptieprijs wordt uitgereikt aan een student die een scriptie of afstudeerverslag heeft geschreven op het terrein van de farmaceutische of medische wetenschappen, waarbij het geneesmiddel centraal staat.

De scriptie van de winnaar moet zich uiteraard onderscheiden van die van de andere kandidaten, 30 in totaal. U begrijpt dat het moet gaan om een uitstekend geschreven werk, dat in de meeste gevallen is gebaseerd op creatief en solide experimenteel wetenschappelijk onderzoek. De winnaar moet dus wel zeer getalenteerd zijn en daarom past de uitreiking op deze middag heel goed bij de Jong Talent Prijzen. Feitelijk is dit er ook zo één.

En wie is dat dan wel, die winnaar? Dat is Gaby Eliesen, zij is in april van dit jaar *cum laude* afgestudeerd in de biomedische wetenschappen aan de Radboud Universiteit Nijmegen. De jury – die het best moeilijk had om uit het 30-tal de beste te kiezen – was uiteindelijk unaniem van mening dat zij, Gaby, deze prijs overtuigend verdient. Gaby heeft in het kader van haar afstuderen onderzoek gedaan naar de invloed van een nieuwe groep anti-kankermiddelen, de tyrosine kinase remmers op de placenta en het transport over die placenta heen. Bij het toelaten van nieuwe geneesmiddelen voor gebruik bij patiënten is vaak nog niet bekend of die al dan niet de placenta passeren en ongewenste effecten op het ongeboren kind hebben. Daarom wordt in de zwangerschap terughoudendheid betracht met het voorschrijven van geneesmiddelen, zeker met hele nieuwe. Maar als zich een hele ernstige aandoening voordoet, zoals kanker, dan moet er wel behandeld worden. En dan is het dus ook van groot belang dat we inzicht hebben in de risico's van de anti-kankermiddelen op de placenta zelf (de voedingsbron van het ongeboren kind) en antwoord krijgen op de vraag of de stof de placenta kan passeren en dus bij de nog ongeboren baby kan komen en schadelijke effecten teweeg kan brengen.

Gaby heeft een geavanceerde experimentele techniek ontwikkeld, waarbij zij humane placenta's heeft gebruikt (vlak na de bevalling verkregen) en die heeft geperfundeed met de nieuwe anti-kankermiddelen, één in het bijzonder crizotinib. Die stof bleek zich in de placenta op te hopen, terwijl er relatief weinig van de stof terecht kwam in de bloedcirculatie die naar het ongeboren kind zou leiden. Daarnaast heeft Gaby een van de placenta afgeleide cellijn ontwikkeld om nog preciezer te bestuderen wat de nieuwe stoffen op de celviabiliteit doen en ook in dat onderzoek bleek dat het crizotinib niet goed is voor de placenta. Belangrijke bevindingen die leiden tot uiterste terughoudendheid bij het voorschrijven van deze stof aan zwangere vrouwen met kanker.

De jury is lovend over de zeer relevante probleemstelling van Gaby's onderzoek, over haar innovatieve en verscheidenheid aan experimentele methodes die zij heeft gebruikt, haar systematische wijze van uitvoering van haar onderzoek en haar overtuigende en

aansprekende wijze waarop zij de resultaten en conclusies in haar eindverslag/scriptie heeft gepresenteerd. Het is een voortreffelijk werkstuk dat ongetwijfeld mede de basis heeft gevormd voor het judicium cum laude bij haar afstuderen en bij het verkrijgen van een promotieplaats waar zij nu aan is begonnen.

Gaby, namens de jury, van harte gefeliciteerd – en in die felicitaties wil ik ook graag je begeleiders, Dr. Greupink en Prof. dr. Russel, betrekken. En Gaby, graag wens ik je ook heel veel plezier en succes toe met het vervolg van je wetenschappelijke loopbaan: noblesse oblige, dus gebruik je talenten voluit!

Prof. dr. D.D. (Douwe) Breimer, Universiteit Leiden

Prof. dr. M. (Marianne) Joëls, Universitair Medisch Centrum Groningen

Prof. dr. H.G.M. (Bert) Leufkens, Universiteit Utrecht, College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

De jury vergaderde op 25 oktober telefonisch onder leiding van Mevr. L.J. Gunning-Schepers, voorzitter KHMW; daarnaast waren ter vergadering aanwezig Prof. dr. A.P. IJzerman, secretaris natuurwetenschappen, en Mevr. Drs. S. van Manen, secretaris.